

# Ενιαίος ευρωπαϊκός χώρος για έρευνα και τεχνολογία

## Μέτρα για διευκόλυνση διακίνησης και συνεργασίας

■ Συγκεκριμένα μέτρα που πρέπει να λάβουν τα κράτη-μέλη για την επίτευξη του Ευρωπαϊκού Χώρου Ερευνας (ΕΧΕ), της Ενιαίας Αγοράς για έρευνα και τεχνολογία στην Ευρώπη, καθόρισε την περασμένη Τρίτη η Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Στόχος αυτών των μέτρων είναι να δοθεί η δυνατότητα στους ερευνητές, στα ερευνητικά ιδρύματα και στη βιομηχανία να συνεργάζονται καλύτερα και να ανταγωνίζονται διασυνοριακά. Κατ' αυτόν τον τρόπο θα ενισχυθούν οι ερευνητικές βάσεις των κρατών-μελών, θα βελτιωθεί η ανταγωνιστικότητά τους και θα έχουν τη δυνατότητα να συνεργάζονται πιο αποτελεσματικά για την αντιμετώπιση των μεγάλων κοινωνικών προκλήσεων, όπως είναι η κλιματική αλλαγή, η επισιτιστική και ενεργειακή ασφάλεια και η δημόσια υγεία.



**ΜΕ ΣΤΟΧΟ** να διευκολυνθεί η υλοποίηση του Ευρωπαϊκού Χώρου Ερευνας, η Επιτροπή υπέγραψε μια κοινή δήλωση και μηνύοντα συμφωνίας με οργανισμούς που εκπροσωπούν βασικά ερευνητικά ιδρύματα και φορείς χρηματοδότησης της έρευνας. Οι προτάσεις αποτελούν απάντηση στην προθεσμία που καθόρισαν οι ηγέτες της Ε.Ε. ώστε να έχει υλοποιηθεί ο Ευρωπαϊκός Χώρος Ερευνας μέχρι το 2014. Η Ευρωπαϊκή επιτροπος για την Έρευνα, την Καινοτομία και την Επιστήμη, Maire Geoghegan-Quinn, ανέφερε τα εξής: «Δεν μπορεί να συνεχισθεί η κατάσταση όπου η χρηματοδότηση για την έρευνα δεν χορηγείται πάντοτε κατά τρόπο ανταγωνιστικό, όπου οι θέσεις δεν καλύπτονται πάντοτε αξιοκρατικά, όπου οι ερευνητές σπάνια λαμβάνουν τις επιχορηγήσεις τους ή σπάνια έχουν πρόσβαση σε διασυνοριακά προγράμματα και όπου μεγάλα μέρη της Ευρώπης δεν συμμετέχουν καθόλου σε αυτήν τη διαδικασία. Μιλώστε με οποιονδήποτε διευθυντή επιχείρησης και θα σας πει ότι η ποιότητα της ερευνητικής βάσης είναι ένας σημαντικός παράγοντας που επηρεάζει τις επενδυτικές τους αποφάσεις. Στην σημερινή οικονομία κανένα κράτος-μέλος ή περιφέρεια δεν έχει την πολυτέλεια να παραμελήσει τη βάση των γνώσεών της».

Όταν ρωτήθηκε, το 80% περίπου της ερευνητικής κοινότητας ανέφερε πως το γεγονός ότι οι προσλήψεις δεν γίνονται κατά τρόπο ανοικτό και διαφανή παρεμποδίζει τη διεθνή κινητικότητα. Για το λόγο αυτό, τα κράτη-μέλη καλούνται να καταργήσουν τα εμπόδια σχετικά με τη διασυνοριακή έρευνα στην Ευρώπη, να επιτακύνουν τις προσπάθειες για κοινά ερευνητικά προγράμματα, να αυξήσουν την ανταγωνιστική χρηματοδότηση για τα ιδρύματα και τα έργα και να επενδύσουν αποτελεσματικά σε εγκαταστάσεις παγκόσμιας κλάσης. Οι εμπλεκόμενοι ερευνητικοί φορείς καλούνται να καθορίζουν και να εφαρμόζουν αρχές για την πρόσβαση και τη δυνατότητα μεταφοράς των εθνικών επιχορηγήσεων, να δημοσιεύουν τις κενές θέσεις σε κοινή δικτυακή πύλη, να καλύπτουν τις θέσεις των ερευνητών με τη χρησιμοποίηση διαφανών, ανοικτών και αξιοκρατικών διαδικασιών πρόσληψης και να επιτακύνουν τις ενέργειες για τη σύνδεση της βιομηχανίας με την ακαδημαϊκή κοινότητα. Σε συμπλήρωση των σημει-

ρών προτάσεων σχετικά με τον Ευρωπαϊκό Χώρο Ερευνας η Επιτροπή παρουσιάζει επίσης μια πρωτοβουλία για την προώθηση της πρόσβασης και τη διατήρηση των πληροφοριών. Στόχος της είναι η προώθηση της ανοικτής πρόσβασης στις ερευνητικές δημοσιεύσεις σχετικά με τα έργα που χρηματοδοτεί η Ε.Ε., καθώς και σχετικά με την έρευνα που χρηματοδοτείται από εθνικούς πόρους.

### Ιστορικό

Οι ηγέτες της Ε.Ε. έχουν επανειλημμένα τονίσει ότι είναι επιτακτική ανάγκη η υλοποίηση του Ευρωπαϊκού Χώρου Ερευνας μέχρι το 2014, όπως προβλέπεται στα συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου του Φεβρουαρίου του 2011 και του Μαρτίου του 2012. Ο ρόλος του Ευρωπαϊκού Χώρου Ερευνας στην προσπάθεια της Ευρώπης για ανταγωνιστικότητα επισημαίνεται και στο Συμφωνο για την Ανάπτυξη και την Απασχόληση το οποίο συνήφθη κατά τη διάρκεια του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου που συνήλθε στις 28 και στις 29 Ιουνίου. Οι προτάσεις της Επιτροπής για την υλοποίηση του Ευρωπαϊκού Χώρου Ερευνας περιλαμβάνουν πέντε τομείς προτεραιότητας στους οποίους πρέπει να επιτευχθεί πρόοδος:

- Αύξηση της αποτελεσματικότητας των εθνικών ερευνητικών συστημάτων.
- Βελτίωση της διεθνικής συνεργασίας και του διεθνικού ανταγωνισμού με τη δημιουργία και την αποτελεσματική λειτουργία βασικών ερευνητικών υποδομών.
- Πιο ανοικτή αγορά εργασίας για τους ερευνητές.
- Ισότητα των δύο φύλων στους οργανισμούς που εκτελούν και επιλέγουν τα ερευνητικά έργα.
- Βελτίωση του τρόπου διακίνησης και διάδοσης επιστημονικών πληροφοριών, περιλαμβανομένων και των ψηφιακών μέσων, καθώς και ευρύτερη και γρηγορότερη πρόσβαση σε επιστημονικές και πληροφορίες και δεδομένα.

Για κάθε προτεραιότητα η Επιτροπή καθορίζει συγκεκριμένες ενέργειες που πρέπει να γίνουν από τα κράτη-μέλη, τους εμπλεκόμενους φορείς και την Ευρωπαϊκή Επιτροπή στο πλαίσιο μιας ενισχυμένης συνεργασίας.

[SID: 6540397]



Η Ευρωπαϊκή επιτροπος για την Έρευνα, την Καινοτομία και την Επιστήμη, Maire Geoghegan-Quinn.